

1. Bereishit 41:1

ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם...

And it was, at the end of two years, and Pharaoh dreamed
And it was, at the end of two years, and Pharaoh dreams

2. Five approaches

- Don't worry about it (Ibn Ezra)
- It's the king's dream (Bereishit Rabbah, Malbim)
- It's Pharaoh's lack of sensitivity (Midrash Sechel Tov)
- It's Pharaoh's insecurity (Bereishit Rabbah, Netziv)
- It's the Plan (Midrash HaGadol)

And Pharaoh dreamed
And Pharaoh dreamed
And Pharaoh dreams repeatedly
And Pharaoh dreams repeatedly
And Pharaoh dreams repeatedly

3. Ibn Ezra to Bereishit 41:1

ופרעה חלם - היה חולם, וכן ורבקה שומעת (ברא' כז, ה):

He was dreaming. It's like, "And Rivkah was listening (Bereishit 27:5)."

4. Rabbi Avraham Ibn Ezra, Introduction to Commentary to Chumash

הדרך הרביעית, קרובה אל הנקודה, ורדפו אחריה אגודה. זאת דרך החכמים, בארצות יונים ואדומים, שלא יביטו אל משקל מאזנים, רק יסמכו על דרך דרש כלקח טוב ואור עינים. ואחר שימצאו המדרשים בספרי הקדמונים, למה יגיעונו לכתבם שנית אלה האחרונים?

The fourth path is close to the point, and a group has pursued it. This is the path of the sages from the lands of the Greeks and Romans; they do not look at the balance on the scale, but only depend upon the path of *drash*, as a good purchase and light for the eyes. After since midrashim may be found in the books of the early ones, why do these later ones exhaust us, to write them a second time?

5. Midrash, Bereishit Rabbah 89:4

וכל הבריות אינם חולמים? אלא חלמו של מלך של כל העולם הוא.

Do not all creatures dream? But the dream of a king is of the entire world.

6. Malbim to Bereishit 41:1

חלום השרים לא הועיל לו מאומה, אבל עתה פרעה חולם בעצמו וזה הועיל לו. ובמדרש אומר...

The dream of the officers did not aid him [Joseph] at all, but now Pharaoh himself dreamed and this aided him. And the midrash says...

7. Midrash Sechel Tov, Bereishit 41

היה לו לומר ופרעה חלם, אלא היה חולם כל הלילה, חולם ומקיץ, ועוד חולם ומקיץ

It ought to have said, "And Pharaoh dreamed," but he dreamed all night, dreaming and waking, and again dreaming and waking.

8. Midrash, Bereishit Rabbah 89:4

א"ר יוחנן הרשעים מתקיימין על אלהיהם, ופרעה חולם והוא עומד על היאור, אבל הצדיקים אלקיהם מתקיים עליהם, (בר' כח) והנה ד' נצב עליו. Rabbi Yochanan said: The wicked stand above their gods, "And Pharaoh dreamed and he was standing upon the river." But the righteous, their Gd stands above them, "And behold, Gd stood over him."

9. Rabbi Naftali Zvi Yehuda Berlin (Netziv), Haameik Davar to Bereishit 41:1

אמר פרעה, מי מתקיים על מי, אני על היאור או היאור עלי? הורו שיש בזה המקרא כוונה שנייה שלא מענין כל כך דפרעה חולם תמיד, כמחשב ומסתפק מי העיקר בהצלחה הנפלאה שהיתה אז למצרים, אם הצלחת המלך הוא ובשבילו המדינה והיאור מוצלחים או להיפך?

Pharaoh said: Who stands upon whom? Do I stand upon the river, or does the river stand upon me?

The sages showed, in this text, a second level of intent which is not truly part of the main substance: That Pharaoh continually dreamed, thinking and wondering about who was the essential cause of the great success Egypt was experiencing. Was it the king's success, and because of him the nation and the river succeeded, or the opposite?

10. Midrash haGadol to Bereishit 41:1

מלמד שכל אותן שתי שנים היה פרעה רואה את החלום בכל לילה ולילה ולא היה זוכרו, עד שהגיע קץ יוסף לצאת מבית האסורים, השכים בבקר והיה זוכרו.

This teaches that throughout those two years, Pharaoh saw the dream every night and did not remember it – until Yosef's moment to leave the prison arrived, and he woke in the morning and remembered it.

11. Midrash haGadol to Bereishit 41:1

מלמד שראה יוסף את החלום תחלה ואחר כך ראהו פרעה

This teaches that Yosef saw the dream first, and then Pharaoh saw it.